

УДК 347.78.01

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.1.50>

АУДІОВІЗУАЛЬНИЙ ТВІР ЯК ЦИФРОВИЙ ОБ'ЄКТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА: ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ

Тарасенко Л.Л.,

*доцент, кандидат юридичних наук,
доцент кафедри інтелектуальної власності,
інформаційного та корпоративного права,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: 0000-0003-4359-8965*

Тарасенко Л.Л. Аудіовізуальний твір як цифровий об'єкт авторського права: особливості правової охорони.

У статті розглядаються окремі проблемні аспекти щодо правового режиму аудіовізуального твору. Доведено, що на сьогодні практично всі аудіовізуальні твори створюються та існують саме у цифровій формі, але аудіовізуальний твір не можна вважати твором, який існує виключно у цифровій формі, як, наприклад, комп'ютерна програма. Обґрунтовано, що ознаками аудіовізуального твору є: це є насамперед твір, об'єкт авторського права, який, безумовно, характеризується оригінальністю і відповідною формою вираження, переважно цифровою; наявність послідовності епізодів або кадрів зі звуком або без нього (ця ознака вказує на монтаж певних епізодів, кадрів, які попередньо знімають та в подальшому об'єднують в одне ціле, відтак може виникати питання, чи можна вважати аудіовізуальним твором запис, який не поділений на кадри/епізоди, але який відповідає іншим ознакам аудіовізуального твору); наявність цілісного творчого задуму, який створюється усіма авторами аудіовізуального твору, насамперед сценаристом; доступність для сприйняття людиною за допомогою відповідних технічних засобів на певному виді екрана, на якому така послідовність кадрів утворює рухоме зображення; наявність кількох авторів (вони не мають статусу співавторів): сценарист, оператор, художник-постановник та інші; наявність продюсера. Обґрунтовано, що неоригінальні відеозаписи можуть охоронятися як об'єкти не авторського права чи суміжних прав, але як об'єкти, які до них наближені, і для їх правової охорони може застосовуватися право особливого роду (*sui generis*). Доведено, що поняття «відеофайлу» є неконкретизоване і понятійно воно не узгоджено з термінологією закону про авторське право; відеофайли включають в себе аудіовізуальні твори і відеограми, а також інші відеозаписи. Встановлено, що закон прямо передбачає два види аудіовізуальних творів: музичні кліпи та фільми, але можуть існувати і інші види аудіовізуальних творів. Встановлено, що найбільш поширеними способами використання аудіовізуального твору, виходячи з його специфіки та правової природи, є відтворення, розповсюдження примірників твору, здавання в найм або в позичку примірників твору; публічний показ, публічне демонстрування, інтерактивне надання доступу публіці та інші способи доведення до загального відома публіки та ін. Доведено, що аудіовізуальні твори належать до так званих «цифрових» об'єктів, оскільки вони створюються і існують (використовуються) у цифровій формі. Обґрунтовано, що з точки зору законодавчої техніки доцільно більш повно зібрати законодавчі положення про аудіовізуальний твір саме у ст. 16 Закону України «Про авторське право і суміжні права», яка є спеціальною нормою щодо даного об'єкту авторського права та визначає його правовий режим.

Ключові слова: інтелектуальна власність, авторське право, Інтернет, аудіовізуальний твір, цифрове середовище, фільм.

Tarasenko L.L. Audiovisual work as a digital object of copyright: peculiarities of legal protection.

The article considers certain problematic aspects of the legal regime of an audiovisual work. It has been proven that today almost all audiovisual works are created and exist precisely in digital form, but

an audiovisual work cannot be considered a work that exists exclusively in digital form, such as, for example, a computer program. It is substantiated that the signs of an audiovisual work are: it is first of all a work, an object of copyright, which is certainly characterized by originality and an appropriate form of expression, preferably digital; the presence of a sequence of episodes or frames with or without sound (this feature indicates the montage of certain episodes, frames that are pre-filmed and later combined into a single whole, so the question may arise whether a recording that is not divided into frames/episodes, but which corresponds to other features of the audiovisual work); the presence of a coherent creative idea, which is created by all the authors of the audiovisual work, first of all the screenwriter; availability for human perception with the help of appropriate technical means on a certain type of screen on which such a sequence of frames forms a moving image; the presence of several authors (they do not have the status of co-authors): screenwriter, cameraman, production designer and others; the presence of a producer. It is substantiated that non-original video recordings can be protected as objects not of copyright or related rights, but as objects that are close to them, and for their legal protection the right of a special kind (*sui generis*) can be applied. It has been proven that the concept of «video file» is unspecified and conceptually it is not consistent with the terminology of the law on copyright; video files include audiovisual works and videograms, as well as other video recordings. It has been established that the law directly provides for two types of audiovisual works: music videos and films, but there may be other types of audiovisual works. It has been established that the most common ways of using an audiovisual work, based on its specificity and legal nature, are reproduction, distribution of copies of the work, renting or lending copies of the work; public display, public demonstration, interactive provision of access to the public and other ways of making it known to the public, etc. It is proven that audiovisual works belong to the so-called «digital» objects, since they are created and exist (used) in digital form. It is substantiated that from the point of view of legislative technique, it is expedient to more fully compile the legislative provisions on the audiovisual work specifically in Art. 16 of the Law of Ukraine «On Copyright and Related Rights», which is a special norm regarding this copyright object and determines its legal regime.

Key words: intellectual property, copyright, Internet, audiovisual work, digital environment, film.

Постановка проблеми. Сьогодні надзвичайного поширення набуває використання фільмів, музичних кліпів та інших аудіовізуальних творів. Ці об'єкти авторського права відтворюються у цифровому середовищі – Інтернет, телебачення тощо. Тому аудіовізуальні твори справедливо відносяться до цифрового контенту, який користується великою популярністю серед користувачів Інтернету, глядачів телебачення та відеохостингів (платформ спільного доступу до відео). Правовий режим аудіовізуального твору визначений Законом України «Про авторське право і суміжні права». Особливості створення і використання фільмів також додатково визначено спеціальним законом – «Про кінематографію». Вказане правове регулювання загалом відповідає європейським стандартам у даній галузі, однак все одно існують окремі дискусійні моменти до прикладних питань правового режиму аудіовізуального твору. Дане наукове дослідження спрямоване на з'ясування та аналіз певних дискусійних аспектів, пов'язаних з набуттям прав на аудіовізуальний твір, їх здійсненням та захистом, що свідчить про актуальність даного наукового дослідження.

Стан дослідження. У науковій літературі наявні поодинокі наукові статті щодо даної проблематики. Зокрема, слід звернути увагу на наукові доробки таких авторів як Яремчук О., Безсмертна Н. [1], Остапчук М. [2], Зайцева А. [3], Смирнов А. [4], Лубчук О. [5], Тарасенко Л. [6] та інші. Однак більшість з цих досліджень були виконані доволі давно, а також вони не висвітлюють багатьох проблемних аспектів, пов'язаних із правовою природою аудіовізуального твору. Водночас потребують додаткового наукового аналізу поняття, ознаки аудіовізуального твору, його правовий режим, здійснення та захист прав на нього, оскільки ці аспекти не висвітлювалися належним чином у науковій літературі.

Метою дослідження є аналіз правового регулювання відносин, які виникають у зв'язку із створенням аудіовізуального твору, здійсненням прав на нього, визначення проблемних аспектів, обґрунтування висновків щодо вдосконалення правового регулювання досліджуваних відносин.

Виклад основного матеріалу. Аудіовізуальний твір є одним з об'єктів авторського права. Так, він міститься у переліку об'єктів авторського права, який наведено і ч. 1 ст. 433 ЦК України, і у ч. 1 ст. 6 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Правове регулювання аудіовізуального твору як об'єкту є належним, оскільки чимало правових норм унормовують його правовий режим. Водночас немає меж досконалості, і окремі зако-

нодавчі положення, слід періодично переглядати з огляду на те, що аудіовізуальний твір є насамперед цифровим об'єктом авторського права, і у зв'язку з цим здійснення прав на нього (форми використання цього твору) та порядок і способи захисту прав на нього мають свої особливості.

Аудіовізуальний твір не можна вважати твором, який існує виключно у цифровій формі, як, наприклад, комп'ютерна програма. Водночас, на нашу думку, станом на сьогодні практично всі аудіовізуальні твори створюються та існують саме у цифровій формі, а задоволені аудіовізуальні твори (які були створені з використанням інших, нецифрових, технологій) станом на сьогодні також оцифровані і переведені в електронну (цифрову) форму. Аудіовізуальні твори створюються у цифровій формі з використанням сучасного технологічного обладнання, і в подальшому вони існують у цифровій формі у формі файлу відповідного типу (виду) [6, с. 64].

Основним законодавчим актом, який визначає правовий режим аудіовізуального твору, є Закон України «Про авторське право і суміжні права» (далі – закон про авторське право). В межах цього закону містяться численні норми, які прямо чи опосередковано унормують відносини щодо виникнення, здійснення, припинення та захисту авторських прав на аудіовізуальний твір.

Слід розпочати з аналізу визначення аудіовізуального твору, яке наведено у п. 2 ч. 1 ст. 1 закону про авторське право. Так, під аудіовізуальним твором законодавець розуміє твір у вигляді послідовності епізодів або кадрів зі звуком або без нього, поєднаних між собою цілісним творчим задумом, доступний для сприйняття за допомогою відповідних технічних засобів на певному виді екрана (кіно-, телеекрана тощо), на якому така послідовність кадрів утворює рухоме зображення.

З цього визначення слідують наступні ознаки аудіовізуального твору:

- це є насамперед твір, об'єкт авторського права, який, безумовно, характеризується оригінальністю і відповідною формою вираження, переважно цифровою;
- наявність послідовності епізодів або кадрів зі звуком або без нього (ця ознака вказує на монтаж певних епізодів, кадрів, які попередньо знімають та в подальшому об'єднують в одне ціле, відтак може виникати питання, чи можна вважати аудіовізуальним твором запис, який не поділений на кадри/епізоди, але який відповідає іншим ознакам аудіовізуального твору);
- наявність цілісного творчого задуму, який створюється усіма авторами аудіовізуального твору, насамперед сценаристом;
- доступність для сприйняття людиною за допомогою відповідних технічних засобів на певному виді екрана (кіно-, телеекрана тощо), на якому така послідовність кадрів утворює рухоме зображення;
- наявність кількох авторів (вони не мають статусу співавторів): сценарист, оператор, художник-постановник та інші;
- наявність продюсера (опційна ознака, яка часто проявляється на практиці при створенні аудіовізуального твору, в подальшому продюсер зазвичай отримує виключні майнові авторські права на аудіовізуальний твір).

Важливо визначити місце аудіовізуального твору серед так званих «відеоматеріалів» (хоча саме поняття *відеоматеріали* є не дуже коректним, а радше узагальнюючим). Так, закон про авторське право, крім поняття аудіовізуального твору, оперує поняттям «запис». Під записом законодавець розуміє результат фіксування в об'єктивній (матеріальній або електронній (цифровій) тощо) формі за допомогою технічних пристроїв звуків чи відображень звуків (звукозапис) або зображень (відеозапис), або зображень із звуком (відеозвукозапис), що дозволяє здійснювати за допомогою відповідних пристроїв їх сприйняття, відтворення, передавання тощо (п. 22 ч. 1 ст. 1 закону). Тобто видами запису є звукозапис (з текстом чи просто музика, йдеться про фонограму) та відеозапис. Визначення відеозапису законодавець не наводить, але відеозапис характеризує відеограму як об'єкт суміжних прав. Зокрема, відеограма – це вироблений (кінцевий) *відеозапис* виконання або інших зображень (із звуковим супроводом або без нього), крім відеозапису, що використовується у складі аудіовізуального твору (п. 13 ч. 1 закону про авторське право).

Тому запис фактично протиставляється аудіовізуальному твору, що впливає із законодавчого визначення цих понять. Аудіовізуальний твір є насамперед твором, який створюється зазвичай творчим колективом не як певний відеозапис інших творів або рухомих зображень, а як певна послідовність кадрів/епізодів, які попередньо записуються, створюються, монтуються в один цілісний твір.

Відтак відеоматеріали включають в себе аудіовізуальні твори, відеограму (як відеозапис) і інші відеозаписи. Зокрема, інші відеозаписи (які не входять в поняття аудіовізуального твору

чи відеограми) можуть не характеризуватися оригінальністю, творчим характером, але можуть існувати як об'єкт. Наприклад, йдеться про відеозапис, який здійснюється особою на мобільний телефон (смартфон) або інший подібний пристрій, і на цьому відеозаписі записано певна обстановка в кімнаті, розкладка речей на столі тощо), при цьому жодної оригінальності у такому записі може не бути. Законодавець не дає відповіді на питання про розмежування відеозаписів, які наділені оригінальністю, і які такою ознакою не наділені. Вважаємо, що у такому разі ці неоригінальні відеозаписи могли б охоронятися правом особливого роду (*sui generis*). У даному випадку можливим є застосування аналогії закону. Так, відповідно до ч. 1 ст. 8 ЦК України якщо цивільні відносини не врегульовані цим Кодексом, іншими актами цивільного законодавства або договором, вони регулюються тими правовими нормами цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, що регулюють подібні за змістом цивільні відносини (аналогія закону). Нормою закону, яку можна застосувати за аналогією, є законодавче положення про неоригінальні бази даних або про неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою, які охороняються правом особливого роду (*sui generis*) (ч. 3, 4 ст. 8 закону про авторське право). Відтак і такі неоригінальні відеозаписи можуть охоронятися як об'єкти не авторського права чи суміжних прав, але об'єкти, які до них наближені, і для їх правової охорони може застосовуватися право особливого роду (*sui generis*). У зв'язку з цим доцільно відобразити вказаний підхід на законодавчому рівні, зокрема, у законі про авторське право.

До речі, у Законі України «Про цифровий контент і цифрові послуги» від 10.08.2023 р. у визначенні цифрового контенту є згадка про відеофайли як вид цифрового контенту. Однак це єдина згадка про цей об'єкт. Відтак поняття «відеофайлу» є неконкретизоване і понятійно воно не узгоджено з термінологією закону про авторське право. Відеофайли, очевидно, включають в себе аудіовізуальні твори і відеограми, а також інші відеозаписи. При цьому слово «відеофайл» вказує і на цифрову форму таких об'єктів, оскільки йдеться про файл (як цифровий об'єкт), в якому містяться певні відеоматеріали.

У старому Законі України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. (який втратив чинність 01.01.2023 р.) у ст. 1 було наведено перелік видів аудіовізуального твору: кінофільми, телефільми, відеофільми, діафільми, слайдофільми тощо, які можуть бути ігровими, анімаційними (мультиплікаційними), неігровими чи іншими. Новий закон про авторське право такого переліку не містить. Єдина згадка про вид аудіовізуального твору (новація) – це визначення музичного кліпу, під яким законодавець розуміє аудіовізуальний твір, у якому втілена візуальна інтерпретація музичного твору з текстом або без тексту, звуковий ряд якого містить запис виконання зазначеного музичного твору. Тобто законодавець визначає особливості музичного кліпу як аудіовізуального твору, вказуючи на такі його ознаки як візуальна *інтерпретація* музичного твору, містить саме запис виконання музичного твору певною особою (особами). У Законі України «Про кінематографію» від 13.01.1998 р. міститься визначення фільму, з якого слідує, що це теж вид аудіовізуального твору. Так, відповідно до аб. 37 ст. 3 цього закону фільм – це аудіовізуальний твір (у тому числі телевізійні серіали та їх окремі серії), що складається з епізодів, поєднаних між собою творчим задумом і зображувальними засобами, та є результатом спільної діяльності його авторів, виконавців і виробників. За способами фіксації зображення та розповсюдження фільми поділяються на такі види: кінофільми, телефільми, відеофільми, діафільми, слайдфільми та інші, які можуть бути ігровими, анімаційними (мультиплікаційними), неігровими тощо (ст. 10 Закону України «Про кінематографію»).

Відтак законодавець на законодавчому рівні передбачає два види аудіовізуальних творів: музичні кліпи та фільми. Безумовно, це основні види аудіовізуальних творів, але можуть існувати і інші види аудіовізуальних творів. Зокрема, на нашу думку, твір, який за своєю суттю підпадає під визначення аудіовізуального твору, трактуватиметься як аудіовізуальний твір. В судовій практиці інколи трапляються справи, в яких сторони і суд намагаються з'ясувати правову природу твору – чи є певний твір аудіовізуальним твором. Так, у справі за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2, Івано-Франківського міського комунального підприємства телерадіокомпанії «Вежа» захист авторських прав, про стягнення збитків, завданих порушенням авторських прав, було призначено експертизу, на вирішення якої, серед інших питань, було поставлено наступне питання: «Чи містить у собі об'єкт дослідження – аудіовізуальний твір «.....», наявний на матеріальному носії електронної інформації «Micro SD Adapter KIOXIA LADP1 32GB» (що знаходиться у папці «Диск 1»), ознаки об'єкта авторського права згідно з відомостями, зазначеними в матеріалах справи?»

[7]. Іншими словами судовий експерт повинен надати відповідь на питання, чи певний твір є аудіовізуальним твором, чи ні. Суть спору зводиться до наступного: позивачка вважає, що на її думку, відповідачі неправомірно використали фрагменти з належного їй аудіовізуального твору: при створенні фільму, при розміщенні фрагментів у мережі Інтернет; відповідачі це заперечують. Більше того, відповідачі не визнають «відеоматеріали», права на які належать позивачці, аудіовізуальним твором. Відтак суд призначив експертизу для з'ясування цього питання. Станом на зараз експертиза триває, однак цікаво, чи експерт надасть відповідь на це питання, оскільки відповідно до ч. 2 ст. 102 ЦПК України предметом висновку експерта може бути дослідження обставин, які входять до предмета доказування та встановлення яких потребує наявних у експерта спеціальних знань; **предметом висновку експерта не можуть бути питання права**. Натомість питання про те, чи містить у собі аудіовізуальний твір «.....» ознаки об'єкта авторського права, може трактуватися як питання власне правової кваліфікації. Звертаємо увагу, що формально вказане питання відповідає типовому питанню, яке передбачено Науково-методичними рекомендаціями з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, затв. Наказ Міністерства юстиції України 08.10.1998 № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 26.12.2012 № 1950/5). Однак, на нашу думку, виключно суд повинен вирішувати питання про те, чи представлений позивачем об'єкт є твором (об'єктом авторського права), і якщо цей об'єкт, на думку суду, є твором, то слід визначити, яким саме твором він є (у даному випадку суд здійснює застосування норми матеріального права, а саме конкретної норми з закону про авторське право). Безумовно, сторони можуть клопотати в суді про призначення експертизи, і висновок експерта може стосуватися встановлення наявності / відсутності оригінальності (творчого характеру) певного твору чи інших питань, які дійсно потребують спеціальних знань експерта. Водночас встановлення питання права повинні залишатися виключно прерогативою суду.

Аудіовізуальний твір може використовуватися у різний спосіб, який передбачений законом про авторське право, чи в інший спосіб. Найбільш поширеними способами використання аудіовізуального твору, виходячи з його специфіки та правової природи, є відтворення, розповсюдження примірників твору, здавання в найм або в позичку примірників твору; публічний показ, публічне демонстрування, інтерактивне надання доступу публіці та інші способи доведення до загального відома публіки та ін.

Використання аудіовізуального твору (конкретні способи) зумовлено тим, що його сприйняття можливе за допомогою відповідних технічних засобів на певному виді екрана (кіно-, телеекрана тощо).

Стаття 16 закону про авторське право є спеціальною нормою, яка стосується виключно аудіовізуального твору. Вона визначає особливості суб'єктного складу аудіовізуального твору, особливості виникнення і здійснення майнових авторських прав. Так, авторами аудіовізуального твору є режисер-постановник; автор (автори) сценарію та/або текстів діалогів; автор спеціально створеного для аудіовізуального твору музичного твору з текстом або без нього; художник-постановник; оператор-постановник. Додатково звертаємо увагу на продюсера як особу, яка організовує або організовує і фінансує створення, виробництво і опублікування аудіовізуального твору. Зазвичай продюсер і організовує, і фінансує виробництво, просування і опублікування твору. Закон не визначає організаційно-правової форми діяльності продюсера, відтак ним може бути юридична особа (суб'єкт господарювання, наприклад, кіностудія), або фізична особа – підприємець. Відповідно до ст. 8 Закону України «Про кінематографію» суб'єкти кінематографії здійснюють підприємницьку діяльність у галузі кінематографії, підприємницька діяльність у галузі кінематографії може здійснюватися через продюсерську систему. Під продюсерською системою законодавець розуміє систему у сфері кінематографії, яка в умовах кіноринку забезпечує взаємодію і функціонування всіх суб'єктів кінематографії з метою виробництва, розповсюдження та демонстрування фільмів (аб. 25 ч. 1 ст. 3 цього ж закону). Тому продюсер повинен бути суб'єктом господарювання. Продюсер фінансує виробництво та розповсюдження аудіовізуального твору, тому цілком справедливо, що майнові права на аудіовізуальний твір переходять від авторів до продюсера аудіовізуального твору з моменту створення твору. Єдиним винятком є те, що за автором музичного твору, спеціально створеного для аудіовізуального твору, зберігаються майнові права на публічне виконання, публічне сповіщення такого музичного твору окремо від аудіовізуального твору

Порядок припинення порушень авторського права і суміжних прав з використанням мережі Інтернет, який передбачено ст. 56 закону про авторське право, застосовується і щодо аудіові-

зуальних творів, які належать до цифрового контенту. Так, при порушенні будь-якою особою авторського права, вчиненому з використанням мережі Інтернет, суб'єкт авторського права має право звернутися до власника веб-сайту та/або власника веб-сторінки, на якому (якій) розміщено або в інший спосіб використано відповідний цифровий контент, із заявою про припинення порушення авторського права. Аудіовізуальні твори загалом часто є об'єктом Інтернет-піратства (відтворення, розповсюдження піратських примірників творів, їх інше незаконне використання із застосуванням мережі Інтернет). Також законодавець передбачив спеціальний вид порушення авторських прав, який стосується виключно аудіовізуального твору – камкординг (фіксування аудіовізуального твору під час публічного демонстрування аудіовізуального твору в кінотеатрах, інших кіновидовищних закладах особами, які перебувають у тому самому приміщенні, у якому відбувається таке публічне демонстрування, для будь-яких цілей без дозволу суб'єктів авторського права або суб'єктів суміжних прав, об'єкти яких складають аудіовізуальний твір). Вказане додатково засвідчує те, що аудіовізуальний твір зазвичай є саме цифровим об'єктом авторського права (можливо, не дуже коректний вираз, йдеться про об'єкт авторського права, який існує у цифровій формі), належить до цифрового контенту.

Висновки. Аудіовізуальні твори є поширеними об'єктами авторського права. Аудіовізуальні твори належать до так званих «цифрових» об'єктів, оскільки вони створюються і існують (використовуються) у цифровій формі. Правові норми щодо правового режиму аудіовізуального твору містяться у різних статтях закону про авторське право (ст. 1, ст. 16, інші). Вважаємо, що з точки зору законодавчої техніки доцільно більш повно зібрати законодавчі положення про аудіовізуальний твір саме у ст. 16 Закону України «Про авторське право і суміжні права», яка є спеціальною нормою щодо даного об'єкту авторського права та визначає його правовий режим. Звертаємо увагу на Закон України «Про кінематографію», який регулює суспільні відносини, пов'язані з виробництвом, розповсюдженням, зберіганням і демонструванням фільмів, та який визначає особливості правового режиму фільмів як видів аудіовізуального твору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Яремчук О., Безсмертна Н. Проблеми визначення дефініції аудіовізуальний твір в українському законодавстві. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2011. № 3. С. 41–43.
2. Остапчук М.Я. Особливості суб'єктного складу права інтелектуальної власності на аудіовізуальний твір (на основі порівняльного аналізу норм законодавства України, зарубіжних країн та міжнародних договорів). *Часопис Київського університету права*. 2012. № 2. С. 262–267.
3. Зайцева А.В. Становлення та розвиток правової охорони аудіовізуального твору як самостійного об'єкта авторського права. *Митна справа*. 2015. № 2. С. 204–209.
4. Смирнов А.І. Аудіовізуальний твір як об'єкт авторського права. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 5. С. 122–124.
5. Лубчук О. Поняття та ознаки аудіовізуального твору як об'єкта права інтелектуальної власності. *Вісник Львівського університету*. Серія юридична. 2019. № 68. С. 222–230.
6. Тарасенко Л.Л. Авторське право у цифрову епоху: основні тенденції і зміни. *Вісник Львівського університету*. Серія юридична. 2022. 75. С. 61–72.
7. Ухвала Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області від 27.02.2024 р., справа № 463/10860/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117466080> (дата звернення 13.10.2024 р.).